

Drukke, een kennismaking

Drukke in en druk op de openbare ruimte is voor velen een herkenbaar thema: hoe geef je alle wensen en claims een plek zonder dat de leefbaarheid wordt aangetast? En ook praktisch: waar loop je tegenaan als je aan de slag gaat in een omgeving met steeds meer objecten? Een kleine introductie met drie voorbeelden.

VOORBEELD 1: VERDICHTEN IN PURMEREND

Purmerend is een typische groeikern uit de jaren '60 en '70. In hoog tempo zijn woonwijken verrezen die vooral dienden als opvang voor de stad (Amsterdam in dit geval) waar veel bewoners ruime woningen in een groene omgeving zochten en een gratis parkeerplaats voor de deur. Maar het verhaal van Purmerend krijgt een vervolg: tot 2040 worden er 10.000 woningen bijgebouwd, op een bevolking van ongeveer 80.000 mensen. Dit alles gebeurt in bestaand stedelijk gebied.

Diana Himmelbauer, Adviseur Leefomgeving bij de gemeente, probeert bij deze opgave de leefbaarheid optimaal te houden. 'Van oudsher hebben we veel groen, maar met de bouwopgave staat dat onder druk. Het is de kunst om vanuit de bewoners te kijken hoe groen kan bijdragen aan hun welzijn. Het gaat dan om meer dan groen op zich; ook zaken als klimaatadaptatie, gezondheid en sociale cohesie zijn hierbij in het geding. Samen met bewoners zoeken we naar de beste oplossing. Zo hebben we in de net opgeleverde wijk Klein Where een

participatietraject opgestart. De centrale vraag daarbij is hoe tuinen zo groen mogelijk kunnen worden ingericht. Groene tuinen vormen altijd een meerwaarde voor waterberging, biodiversiteit en beleving, maar zijn zeker in deze nieuwe wijk nodig. In Klein Where is geen hemelwaterafvoer aangebracht. Overtollig water wordt opgevangen in wadi's, maar ook de tuinen moeten een bijdrage leveren. We kiezen nadrukkelijk niet voor dwang want dan gaan veel mensen in de weerstand. Onze aanpak lijkt te werken: veel bewoners voelen zich uitgedaagd en steken elkaar ook aan in hun groene ambities. Al zijn er natuurlijk ook mensen die liever een onderhoudsarme, versteende tuin hebben. Zolang dat een beetje in balans is, komt de waterbergingsopgave niet in gevaar. We hopen dat op termijn ook deze bewoners geïnspireerd raken door de aantrekkelijke tuinen van hun burens en de meerwaarde van een levende tuin inzien.'

Ook Maud Maartens, Projectmanager Ruimtelijke Ontwikkeling bij de gemeente, heeft haar handen vol aan de verdichtings-

opgave. 'Met dezelfde capaciteit van wegen en andere voorzieningen moeten we straks een stuk meer bewoners bedienen. Met name rond autoverkeer kan de schoen gaan wringen als we niet opletten. Daarom gaan we de binnenstad autoluw maken en duidelijk communiceren aan bewoners van nieuwe complexen in het centrum dat er zeer beperkt plek is voor een auto. Daarnaast moet je de belangen van zittende bewoners goed in de gaten houden. Zij zijn vaak juist naar Purmerend verhuisd vanwege de groene omgeving en de auto voor de deur. We willen niet dat zij gaan denken: "Is dit mijn Purmerend nog wel?".'

FOTO: MICHEL G. J. SMIT

VOORBEELD 2: INNOVATIEVE TECHNIEK DOOR DRUKTE IN DE ONDERGROND

FOTO: TRIAS WESTLAND

Het bedrijf A.Hak verzorgt infrastructuur voor onder andere water en elektriciteit. Het leggen van buizen is daar een be-

langrijk onderdeel van. Het bedrijf heeft de handen vol aan de energietransitie, onder meer door de aanleg van warmtewetten waar het bedrijf marktleider in Nederland voor is. 'Zeker in drukke omgevingen is het een hele tour om plek te vinden voor de aanleg van buizen', stelt Jan Schipper, Senior Director Business Development bij A.Hak. 'Dat was zeker het geval bij het project Trias voor geothermie in het Westland. Hier is alles dicht op elkaar gebouwd, maar ook onder de grond ligt er veel aan infrastructuur. Soms kom je dan onverwachte obstakels tegen waarbij een warmtebuis niet recht de grond in gelegd kan wor-

den. Deze warmtebuizen worden dan normaliter bij de fabrikant gebogen. Om ze gebogen terug te krijgen zijn we zes weken verder waardoor we veel tijdverlies op het project hebben. Dit was voor ons een reden om te kijken of dit anders kan. Op onze locatie in Veendam hebben we een machine waarmee we koud kunnen buigen, deze methode werkt snel en is volledig goedgekeurd. Binnen 24 uur kan het werk weer verder. Dat geeft ons een concurrentievoordeel op andere bedrijven.' Zo kan drukte een aanjager zijn van innovatie waar zowel het bedrijf als de andere betrokkenen voordeel van hebben.

VOORBEELD 3: BEWONERS VEROVEREN RUIMTE OP DE AUTO

Amsterdam kan zich waarschijnlijk wel druktekampioen van Nederland noemen met een zeer hoge woningdichtheid, relatief veel nauwe straten en veel toeristen en andere bezoekers. Het stadsbestuur heeft mede daarom sterk ingezet op het autoluw maken van de stad binnen de ringweg. Onderdeel daarvan is het opheffen van parkeerplaatsen ten faveure van groen, ruimte voor spelen en fietsparkeren. Dat kan niet altijd op goedkeuring rekenen van alle bewoners, zo bleek in de Frans Halsstraat in Amsterdam-Zuid. Door een grote nieuwe parkeergarage in de buurt kon de straat met minder parkeerplekken toe, maar

bewoners die gehecht waren aan de eigen auto voor de deur waren er niet van gecharmeerd. Niettemin claimden andere bewoners de vrijkomende parkeerplekken voor onder meer barbecueplekken, vooruitlopend op het officiële besluit. Dat leidde tot een gespannen sfeer en enkele ongewikkelijke incidenten in de buurt. Maar het stadsbestuur koos de kant van de groen- en recreatieminnende bewoners: zij hoefden de

plekken niet te ontruimen. Het lijkt erop dat mensen die de eigen auto voor de deur willen in Amsterdam een achterhoedegevecht aan het voeren zijn.

FOTO: MICHIEL G.J. SMIT